

Miljödepartementet
Rättsekretariatet / Miljöprövningsenheten
Christoffer Sheats

Vår referens/dnr:
2021-137

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:
M2021/01600

2021-09-03

Remissvar

Regeringsprövning av kalkstens- täkter i undantagsfall

Svenskt Näringsliv tillstyrker att det införs en möjlighet att förlänga ett tidsbegränsat tillstånd i särskilda fall, i enlighet med förslaget. Svenskt Näringslivs hänvisar till yttranden från berörda företag och branscher.

Utöver vad som framförs av dessa vill Svenskt Näringsliv framhålla följande.

Med hänsyn till de konsekvenser som kan uppstå om inte lagförslaget genomförs bör lagstiftningsarbetet fullföljas, förutsatt att det bolag för vilket förändringarna vidtas tillstyrker det.

Svenskt Näringsliv anser vidare att det är lämpligt att regeringen även i framtiden har en möjlighet att förlänga giltighetstiden för tidsbegränsade tillstånd för samhällsviktiga verksamheter. Det är därför mindre lämpligt att begränsa föreslagna förändringar endast till kalktäkter. Det är heller inte lämpligt att upphäva ändringarna den 1 januari 2022.

Det bör också i sammanhanget understrykas att lagstiftningsåtgärden endast är en tillfällig lättnad i en mycket allvarlig situation där stora investeringar för att möta omställningsbehoven riskerar att kraftigt försenas eller gå om intet. Därför behöver förslaget följas upp med åtgärder som underlättar det fortsatta arbetet för att trygga tillgången på cement i Sverige.

Även om Svenskt Näringsliv tillstyrker den föreslagna lagändringen ska det framhållas att den är onödigt komplicerad. Betydande förenklingar i förslaget borde ha kunnat göras utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt Svenskt Näringsliv hade en betydligt enklare modell kunnat vara att hela det föreslagna kapitlet 17 a ersatts med ett nytt andra stycke i 24 kap. 13 § miljöbalken med följande lydelse:

”Regeringen får efter ansökan från tillståndshavaren förlänga ett tillstånds giltighetstid, om tillståndet har lämnats med stöd av miljöbalken och verksamheten behövs för att tillgodose väsentliga allmänna intressen och dessa intressen inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt annat tillfredsställande sätt.”

Beträffande argumentationen i regeringens promemoria att en förlängd giltighetstid för ett tidsbegränsat tillstånd skulle kräva en förnyad miljöbedömning enligt MKB-direktivet till följd av EU-domstolens interimistiska beslut den från 21 maj 2021 i mål C-121/21R, vill Svenskt Näringsliv framhålla följande.

EU-domstolens beslut gällde en sexårig förlängning av ett tillstånd till verksamheten i en brunkolsgruva enligt en polsk lag som medgav sådana förlängningar utan föregående miljöbedömning. Det tillstånd som förlängdes hade meddelats 1994, dvs. tio år innan Polen blev medlem i EU. Brunkolsgruvan hade således inte miljöbedömts alls enligt MKB-direktivet. De överväganden som görs i skälen för beslutet är därför inte tillämpliga eller ens aktuella för svenskt vidkommande. Det kan också framhållas att skälet till det förevarande lagtextförslaget är att motverka en situation där Sveriges miljö- och klimatarbete skulle kunna lida stor skada. Även av det skälet ter sig hänvisningen till det interimistiska beslutet som märkligt.

Avslutningsvis måste Svenskt Näringsliv framhålla att hela lagstiftningsåtgärden ter sig i det närmaste absurd. Regeringen önskar lösa ett problem skapat av lagstiftningen genom ytterligare mer komplicerad lagstiftning, med bitvis märklig argumentation. Till detta kommer att regeringen samtidigt arbetar för att införa regler om att alla givna miljötillstånd ska tidsbegränsas och att det ska införas en obligatorisk omprövning av alla tillstånd.

Den uppkomna situationen, som man nu försöker lösa för ett enskilt företag, riskerar alltså i framtiden att bli mycket vanlig. Sverige som investeringsland riskerar därmed att bli oattraktivt för de åtgärder som kommer att behöva vidtas under de närmaste decennierna.

Trots Svenskt Näringslivs tillstyrkande till att det införs en möjlighet att förlänga givna miljötillstånd i enlighet med förslaget, anser föreningen att förslaget understryker den uppenbara politiska ovilja som finns att genomföra de mer genomgripande förändringar som krävs för att Sverige ska kunna möta miljö- och klimatutmaningarna och att vi ska kunna genomföra den mycket snabba omställning av samhället som är nödvändig.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Britz

Nicklas Skår